

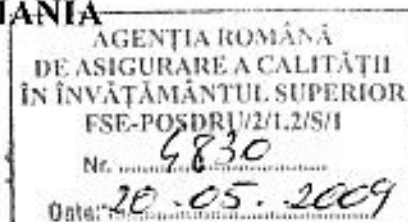
RAPORT DE EVALUARE EXTERNĂ

a Universității „Al. I. Cuza” Iași, ROMÂNIA

Expert străin:

Prof. dr. ing. Peter KUCHAR

University of Applied Sciences, Konstanz, GERMANY

Perioada vizitei:

6-8 mai 2009

Scopul vizitei:

Evaluarea instituțională a managementului academic, prin identificarea și certificarea respectării cerințelor normative obligatorii, privind calitatea proceselor didactice și de cercetare științifică.

1. Introducere

Prezentul raport se referă la activitatea desfășurată de autor, în calitate de expert internațional, în cadrul procesului de evaluare externă instituțională a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, în perioada 6-8 mai 2009, urmare a solicitării Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

Activitatea de evaluare face parte din proiectul “Asigurarea calității în învățământul superior din Romania în context european. Dezvoltarea managementului calității academice la nivel de sistem și instituțional”- POSDRU/2/1.2/S/1, al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

2. Activități preliminare misiunii de evaluare

Încă din luna aprilie, după numirea mea oficială ca expert în cadrul acestui proiect, am fost înștiințat de către secretarul științific al misiunii de evaluare, domnul dr. ing. Marius LUCULESCU de la Universitatea Transilvania din Brașov, asupra:

- metodologiei procesului de evaluare;
- componenței echipei de experți evaluatori;
- programelor de studii ce vor fi evaluate;
- programului vizitei;
- modului de accesare a informațiilor din rapoartele de autoevaluare ale Universității „Al. I. Cuza”;
- listei persoanelor de contact, inclusiv a celor din conducerea universității;

- planului de desfășurare a misiunii de evaluare.

Autorul acestui raport a participat, tot ca expert internațional, la încă două vizite de evaluare instituțională din România, la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca și respectiv la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, iar pe de altă parte, în calitate de membru al unor instituții supuse evaluării, în Germania, la Universitatea de Științe Aplicate din Konstanz și în Elveția, la Universitatea de Științe Aplicate St. Gallen.

3. Derularea misiunii de evaluare

Misiunea a avut în componență două direcții: evaluarea pe programe de studii și evaluarea instituțională. Remarcă paleta foarte largă a domeniilor din care fac parte programele de studii supuse evaluării, astfel încât rezultatele obținute să reflecte într-o măsură cât mai ridicată nivelul de apreciere instituțional (licență zi și învățământ la distanță, masterat, școală doctorală). Programele evaluate au fost: Biologie, Chimie, Contabilitate și informatică de gestiune, Economie și afaceri internaționale, Finanțe și bănci, Management, Filozofie, Fizică, Geochimie, Informatică, Limba și literatura română – Limba și literatura străină, Pedagogie, Psihologie – ID, Economia comerțului, turismului și serviciilor (extensie Piatra Neamț), Relații publice și publicitate (Master), Structuri matematice fundamentale (Master), Hermeneutică și teologie biblică (Master), Școala Doctorală (Litere - Filologie).

Desfășurarea misiunii a avut la bază un calendar de lucru stabilit în prealabil, cunoscut și aprobat de părțile implicate în evaluare.

Vizita a început în data de 6 mai 2009, la ora 9.00, în Sala Senatului, printr-o întâlnire a echipei ARACIS cu conducerea universității, responsabili programelor de studii evaluate și reprezentanții studenților.

Cuvântul de deschidere a fost rostit de domnul Prof. dr. Vasile IȘAN, Rectorul Universității „Al. I. Cuza” din Iași. După transmiterea mesajului de bun venit, domnia sa a prezentat prorectorii, precum și pe ceilalți participanți din partea universității, apoi a dat cuvântul coordonatorului misiunii de evaluare instituțională, Prof. dr. Andrei BODIU de la Universitatea Transilvania din Brașov. Acesta a făcut o scurtă descriere a misiunii de evaluare și a invitat fiecare membru al echipei ARACIS la cuvânt.

După întâlnirea cu conducerea universității, echipa ARACIS a rămas în Sala Senatului pentru stabilirea detaliilor organizatorice ale vizitei. Coordonatorul misiunii și secretarul științific au predat materialele de lucru membrilor echipei și le-au prezentat recomandări privind procesul de evaluare și organizarea activității. Fiecare expert evaluator trebuia să completeze o fișă a vizitei și să întocmească un raport sintetic al evaluării programului de studii, sub forma unei analize SWOT, precum și un raport sintetic al întâlnirii cu studenții.

După ședința tehnică, experții s-au deplasat la facultățile din care fac parte programele de studii evaluate, iar comisia instituțională externă a ARACIS (compusă din Prof. dr. Andrei BODIU de la Universitatea Transilvania din Brașov, în calitate de

coordonator al misiunii, Prof. dr. Eugeniu ȚURLEA de la Academia de Studii Economice București, în calitate de expert comisie instituțională și Prof. dr. ing. Peter KUCHAR, de la Universitatea de Științe Aplicate din Konstanz, Germania, în calitate de expert străin) a demarat verificarea îndeplinirii cerințelor normative obligatorii pentru evaluarea instituțională externă a calității educației în cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași (prima parte a Fișei vizitei).

Întreaga activitate a fost asistată și îndrumată de domnul Acad. Prof. dr. ing. Radu VOINEA, membru al Academiei Române, expert al Comisiei Consultative ARACIS.

Completarea Fișei vizitei a fost realizată pe baza informațiilor, datelor și documentelor furnizate Comisiei de evaluare de către persoana de contact la nivel instituțional Ionela MĂMĂLIGĂ de la Serviciul de Asigurare a Calității, care a fost asistată de conf. dr. Ovidiu GAVRILOVICI și sprijinită de Prof. dr. Henri LUCHIAN, Prorector Relații Internaționale, Prof. dr. pr. Gheorghe POPA, Prorector Dezvoltare Instituțională, Prof. dr. Carmen CREȚU, Prorector Servicii Studenți și Absolvenți precum și de alți colegi și colaboratori implicați în acțiune.

Cerințele normative obligatorii referitoare la:

- Statutul juridic;
- Carta universitară și regulamentele specificate prin aceasta;
- Conducerea instituției, Structuri manageriale;
- Personalul didactic;
- Baza materială;
- Activitatea financiară;
- Situația studenților;
- Activitatea de cercetare,

au fost verificate în mod cursiv prin examinarea Raportului de autoevaluare, a anexelor acestuia, a unui număr de peste 30 de documente suplimentare solicitate universității, precum și prin discuții directe cu personalul aferent domeniilor analizate.

Comisia instituțională externă a ARACIS s-a deplasat și la diferite facultăți (Fizică, Chimie, Educație Fizică și Sport, Economie și Administrarea Afacerilor, Biologie ș.a.) pentru verificarea prin sondaj a informațiilor furnizate de persoanele de contact din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iași pentru a-și forma o opinie proprie, independentă, după vizitarea la fața locului, a bazei materiale (laboratoare, săli de curs și seminar, săli de lectură, biblioteci, săli de sport, Grădina Botanică etc.).

În toate cazurile verificarea a confirmat caracterul de conformitate cu cerințele normative obligatorii.

Tot în data de 6 mai 2009, de la ora 16.30, s-a desfășurat întâlnirea echipei ARACIS cu reprezentanții studenților de la programele de studii evaluate. La întâlnire nu au fost prezenți membrii universității, tocmai pentru a nu exista suspiciuni asupra posibilității de exprimare liberă a studenților.

Discuțiile au fost conduse cu profesionalism de către coordonatorul misiunii de evaluare Prof. dr. Andrei BODIU, alături de Acad. Prof. dr. ing. Radu VOINEA și subsemnatul, în calitate de expert străin.

Din dezbateri au reieșit o serie de solicitări privind:

- Acordarea unui sprijin mai susținut din partea universității în ceea ce privește găsirea unor locuri de practică adecvate, ca număr și calitate, prin realizarea unei baze de date ce cuprinde domenii de activitate specifice, companii, persoane de contact etc.;
- Lipsa unei remunerații a activității de practică desfășurate de către studenți, lucru care în companiile unde fac practică studenții din universitățile europene este o normalitate;
- Necesitatea unui dialog între Serviciile de Resurse Umane ale diverselor companii și reprezentanții Universității „Al. I. Cuza”, cu obiectivul clar de a convinge companiile asupra utilității și eficienței economice a activității de practică a studenților;
- Luarea în considerare, mai pronunțată, a feedback-ului evaluării cadrelor didactice de către studenți;
- Îmbunătățirea comunicării dintre studenți și secretariate, în sensul reorganizării programului acestora pentru a eficientiza serviciile oferite și pentru a asigura o informare promptă;
- Reorganizarea structurii anului universitar și a programului de evaluare pentru studenți, în sensul extinderii perioadelor de sesiune.

La sfârșitul primei zile de lucru a avut loc o reuniune a experților ARACIS în care au fost abordate și soluționate problemele punctuale ivite până în acel moment, pentru ca obiectivele misiunii să poată fi realizate în timpul programat. Această reuniune, împreună cu cea de la sfârșitul celei de-a doua zile a evaluării au permis subsemnatului să aibă un schimb fructuos de informații, în special cu experții evaluatori de programe de studii.

Evaluarea a continuat în ziua de 7 mai 2009 prin completarea documentelor vizitei de către experți. Membrii comisiei de evaluare instituțională externă și-au concentrat atenția spre finalizarea verificării îndeplinirii cerințelor normative obligatorii prin analiza conținutului primei părți a Fișei vizitei (a) și analiza conținutului celor patru anexe justificative la Fișa vizitei (Lista personalului didactic la instituția evaluată, Detalierea indicatorilor privind spațiile de învățământ, Studenții -

pe ani de studii, Cercetarea științifică - contractele de cercetare științifică realizate sau în curs de realizare în ultimii cinci ani).

Urmare a analizei personalului didactic s-a constatat o abatere a structurii normelor didactice și de cercetare față de exigențele și standardele de calitate (normative în vigoare). Din punct de vedere al cercetării științifice se remarcă următoarele:

- Rezultatele activităților de cercetare științifică pe anul 2008 au fost valorificate prin obținerea a 10 brevete, elaborarea a 5 cărți de specialitate în edituri internaționale, publicarea a 379 de articole ISI și a 1245 de articole naționale;
- În urma activității de cercetare, 2 reviste de specialitate ale universității au fost catalogate ISI;
- În anul 2008, universitatea a fost premiată în cadrul „Topului excelenței în cercetare”.

Universitatea organizează manifestări științifice naționale și internaționale în parteneriat cu organizații guvernamentale, non-guvernamentale, profesionale și studentești. În anul 2008 a organizat 75 de conferințe naționale, 29 internaționale și 4 școli de vară internaționale. Rezultatele sunt publicate în reviste cu ISSN.

Tot în cadrul celei de-a doua zile s-au desfășurat întâlnirile echipei de evaluatori ARACIS cu absolvenții și ulterior cu angajatorii.

Ca și în prima zi, discuțiile au fost conduse cu profesionalism de către coordonatorul misiunii de evaluare Prof. dr. Andrei BODIU, alături de Acad. Prof. dr. ing. Radu VOINEA și subsemnatul, în calitate de expert străin.

Din întâlnirea cu absolvenții au rezultat următoarele:

- În unanimitate, absolvenții Universității „Al. I. Cuza” din Iași s-au exprimat pozitiv asupra informațiilor primite și bagajului de cunoștințe însușit pe parcursul anilor de studii, fiind mândri că au urmat această instituție prestigioasă;
- O mare parte dintre absolvenți și-au exprimat dorința de a rămâne în Iași și de a păstra relații de colaborare cu universitatea;
- Găsirea unui loc de muncă pentru absolvenții Universității „Al. I. Cuza” din Iași a avut în majoritatea cazurilor un rezultat pozitiv.

Din întâlnirea cu angajatorii au rezultat următoarele:

- Toții angajatorii prezenți la discuții au fost foarte mulțumiți de pregătirea absolvenților și atitudinea acestora față de procesul de muncă;

- S-au semnalat și cazuri în care absolvenții erau nerăbdători în evoluția și ocuparea unor posturi pentru care încă nu dispuneau de suficientă experiență;
- Angajatorii acordă o mai mare importanță interviului decât notelor obținute în timpul facultății;
- Există și absolvenți care vin insuficient pregătiți la interviurile de angajare sau care nu știu să-și prezinte suficient de bine cunoștințele dobândite.

De asemenea, comisia instituțională externă a ARACIS a demarat completarea celei de-a doua părți a Fișei vizitei, referitoare la standardele și indicatorii de performanță.

La sfârșitul celei de-a doua zile a vizitei, echipei i s-a alăturat și directorul de misiune, Prof. dr. Romiță IUCU de la Universitatea din București. Acesta a condus reuniunea experților ARACIS în care fiecare expert evaluator al unui program de studii a prezentat modul de desfășurare a activității până în acel moment, eventualele probleme apărute și modalitatea de soluționare a acestora.

În ultima zi a vizitei de evaluare au fost verificate și predate secretarului științific al misiunii toate materialele de evaluare a programelor de studii (fișa vizitei împreună cu anexele, raportul sintetic al evaluării programului de studii cu calificativul și recomandările propuse de expert și raportul sintetic al întâlnirii cu studenții).

Comisia instituțională externă a ARACIS a analizat toate aceste materiale și a finalizat completarea celei de-a doua părți a Fișei vizitei, referitoare la standardele și indicatorii de performanță.

Directorul de misiune a coordonat apoi discuțiile finale ale echipei ARACIS în care s-a constatat îndeplinirea obiectivelor misiunii de evaluare și au fost concluzionate recomandările la adresa conducerii Universității „Al. I. Cuza” din Iași, fără a se specifica niciun calificativ.

Toate aceste recomandări au fost comunicate la data de 8 mai 2009 în întâlnirea finală a echipei ARACIS cu conducerea universității evaluate.

4. Aprecieri

Încep prin a afirma că Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași este cea mai veche universitate românească. Bogata ei tradiție poate fi corelată cu ceea ce reprezintă astăzi această instituție și în acest sens apreciez că Universitatea „Al. I. Cuza” dispune de un personal didactic, de cercetare și administrativ de înaltă ținută academică și profesională.

Ca expert străin, apreciez grija deosebită cu care administrația universității a executat și execută lucrările de renovare a clădirilor, putându-se observa până la nivel de detaliu respectul pentru tradiție, pentru estetic, pentru funcțional. Mai mult, am fost

plăcut impresionat de discreția și abilitatea cu care clădirea Universității „Al. I. Cuza”, emblematică pentru Iași, este pusă în valoare.

De o importanță deosebită sunt părțile din coduri și regulamente ale instituției, care cultivă valorile civilității și ale democrației.

Pe parcursul vizitei am remarcat numeroase elemente care dovedesc specificul acestei Universități. Aș nota la acest capitol existența unei grădinițe și a unei școli primare junior, care pe de-o parte arată respectul universității ieșene pentru angajați, iar pe de altă parte denotă responsabilitate în educarea tinerei generații de la cele mai fragede vârste.

De apreciat este și utilizarea celor mai moderne mijloace în procesul de predare-învățare, cum ar fi: sisteme multimedia, table electronice, săli de lectură dotate cu calculatoare performante cu acces la internet, o platformă e-learning etc.

De altfel, această modernitate și modernizare de vârf se poate pune în evidență și dacă vorbim despre site-ul universității www.uaic.ro, un site excelent pus la punct, cu informații multiple și complexe, actualizat zilnic.

Tot în spiritul acestei modernități, demne de anul 2009, apreciez baza materială a Universității „Al. I. Cuza”, care se situează la un nivel foarte ridicat.

Laboratoarele sunt dotate cu aparatură de ultimă generație, comparabilă cu cea din universitățile europene, fapt ce se reflectă și în rezultatele deosebite ale cercetărilor realizate.

În altă ordine de idei, apreciez pozitiv faptul că administrația Universității „Al. I. Cuza” din Iași este în totalitate informatizată, astfel încât atunci când experții vizitei instituționale au solicitat documente, și acestea nu au fost puține, administrația le-a pus la dispoziție cu mare promptitudine.

Universitatea colaborează cu un număr mare de universități din România (Universitatea Babeș Bolyai din Cluj-Napoca, Universitatea din București, Universitatea de Vest din Timișoara ș.a.), precum și din străinătate (universități din grupul COIMBRA, spre exemplu) pentru identificarea și adaptarea bunelor practici în domeniile de calitate. Există chiar și un parteneriat cu Universitatea din Konstanz, Germania, cu bune rezultate în mai multe domenii.

Tochmai pentru că spațiul universitar nu este unul perfect ci unul perfectibil, voi face și câteva recomandări de îmbunătățire a activității.

5. Recomandări rezultate în urma vizitei de evaluare

Propun ca studenții să aibă un îndrumător de practică, poate chiar pe modelul tutoratului de an care se regăsește, oricum, în Universitatea „Al. I. Cuza”.

În plus, cred că s-ar cere ca după evaluarea studenților care se organizează, cu perseverență, semestrial, să se țină cont într-un mod mai clar de rezultatele evaluării.

Având în vedere dotările existente, s-ar impune alocarea unui spațiu mărit pentru echipamentele din cadrul laboratoarelor didactice și de cercetare, în acest sens un câștig de spațiu putând fi realizat, spre exemplu, prin preluarea de către Arhiva universității a unor documente neimplicate în activitățile curente (lucrări de diplomă, rapoarte de cercetare etc.)

Pentru Serviciul de Asigurare a Calității se recomandă instalarea unei structuri executive care să determine optimizarea activității, completată cu perfecționarea continuă a personalului existent, prin cursuri de specializare.

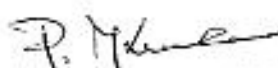
Ar fi necesară o apropiere mărită între studenți și Centrul de Informare Profesională, Orientare în Carieră și Plasament (CIPO), astfel încât, după absolvire, tinerii să fie mai bine pregătiți pentru interviurile de angajare.

În concluzie, cred că Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași se ridică în acest moment la nivelul universităților europene recunoscute, prin profesionalismul corpului didactic, prin valoarea, tenacitatea și perseverența cercetătorilor, precum și prin ambiția, calitatea și interesul remarcabil al studenților pentru procesul de cunoaștere.

În încheiere, aș dori să mulțumesc conducerii Universității „Al. I. Cuza” din Iași pentru primirea călduroasă, pentru cadrul deosebit asigurat în vederea desfășurării activității, pentru posibilitatea de a cunoaște oameni de o înaltă ținută morală și profesională, într-un loc în care personalitățile ne privesc din istorie.

Brașov,

18 mai 2009

Prof. dr. ing. Peter KUCHAR

Universitatea de Științe Aplicate din Konstanz, Germania